

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO SANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U BIHAĆU
Broj: 17 0 Ps 002693 08 Ps
Bihać, 28.09.2009. godine

Općinski sud u Bihaću po sudiji Šahinović Gari u pravnoj stvari tužitelja: 1. JU ... C. i 2. M. z. Š., oba zastupana po punomoćniku Mujakić Muhamedu, advokatu iz Cazina protiv tuženog DOO „Huremagić“ C. ..., zastupanog po advokatu Lojić Jadranki iz Cazina radi isplate 23.869,50 KM, nakon zaključenja glavne rasprave dana 28.8.2009. godine u prisutnosti punomoćnika tužitelja i tuženog, donio je dana 28.9.2009. godine sljedeću

P R E S U D U

Nalaže se tuženom da tužitelju JU ... C. na ime naknade štete po osnovu Ugovora od 3.9.2007. godine isplati iznos od 7.160,80, KM sa zakonskom zateznom kamatom od 4.7.2008. godine do isplate i na ime parničnih troškova iznos od 1.402,00 KM, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude.

Nalaže se tuženom da tužitelju M. z. Š. isplati iznos od 16.708,70 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 4.7.2008. godine do isplate i na ime parničnih troškova iznos od 3.270,00 KM, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelji su protiv tuženog podnijeli tužbu 4.7.2008. godine radi naknade štete u visini od 23.869,50 KM. Tužitelji u tužbi navode da su kao naručioc radova sa tuženim kao izvođačem radova zaključili ugovor o rekonstrukciji i modernizaciji puta C. dana 3.9.2007. godine. Ugovorom se tuženi obavezao izvesti radove na putu C. M. z. Š. po uslovima i rokovima kako je ugovoreno i uslovima ugovora koji su sastavni dio osnovnog ugovora. Ugovoreni rok početka radova je bio 8.10.2007. godine, a završetak 28.10.2007. godine. Tuženik kao izvođač radova nije ispunio svoje ugovorene obaveze i pored više upozorenja i tužitelja i nadzornog organa. Tuženi nije završio radove koje je tražio uraditi prema ugovoru do dana 28.10.2007.g odine, a nije se pridržavao projekta niti druge građevinske dokumentacije tako da su i radovi koje je izvršio izvršeni nekvalitetno i protivno ugovoru. Kako tuženik nije u ugovorenom roku obavio radove, a to nije uradio ni do dana podnošenja tužbe sudu zbog poskupljenja materijala i cijena za izvođenje radova tužitelji trpe štetu za koju je odgovoran tuženik. Članom 17. uslova ugovora ugovoreno je da će za štetu nastalu kašnjenjem izvođač platiti 10% od vrijednosti ugovora tj. iznosa od 23.869,50 KM. Tužitelji su obavijestili tuženog da raskidaju ugovor jer tuženik i pored više poziva i upozorenja nije nastavio izvođenje radova koji su ugovoreni, s toga tužitelj predlaže da sud donese presudu kojom će obavezati tuženog da tužiteljima isplati na ime pretrpljene štete

zbog kašnjenja završetka radova iznos od 23.869,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do isplate, te da tužitelju nadoknadi parnične troškove.

U pismenom odgovoru na tužbu tuženik navodi da su tačni navodi tužitelja da se tuženik ugovorom o građenju od 3.9.2007.g odine obavezao izvršiti rekonstrukciju i modernizaciju puta C. na način i pod uslovima određenim u odredbama iz ugovora, a tačno je i da su tužitelji jednostranom izjavom volje odustali od ugovorenog posla dostavljajući tuženom obavijest nazvanu jednostrani raskid ugovora. Članom 1. Ugovora tuženik kao izvođač radova obavezao se na rekonstrukciji i modernizaciji puta C. izvesti radove prema predmjeru i predračunu koji je sastavni dio samog ugovora i popraviti sve eventualne nedostatke po cijeni od 238.695,86 KM. Tužitelji su sudu kao dokaz prezentirali samo ugovor i uslove ugovora, ali ne i predmjer i predračun po kojem se decidno imalo izvesti izvođenje radova, projekat, rješenje o imenovanju šefa gradilišta, ugovor o poslovnoj suradnji sa G. o nabavci kamenog materijala, broj radnika koji će biti angažvan na predmjeru radova i dinamički plan. Uskraćena materijalna situacija ukazuje na odgovornost tužitelja za stvorenu situaciju zbog koje tuženik nije mogao završiti posao u cijelosti. U skladu sa ugovorenim uslovima tuženik je počeo sa izvođenjem radova na dan 8.10.2008. godine i nastavio je radove prema svom planu prilagođavanom i odobranom od strane Nadzornog organa sa voljom i namjerom da radove izvrši do roka završetka. Dana 8. i 9. oktobra 2007. godine izvršeno je početno i osnovno iskolčavanje traše puta upoznavanja sa nadzorom oko izradnje samog puta da bi na dan 10.10.2007. godine tuženik od Nadzora bio uveden u radove i krenuo je sa iskopom materijala i odvoza istog na deponiju. Radovi su nastavljeni prema dinamici sve do 6.12.2007. godine. Dana, 6.12.207.godine u vrijeme izvođenja radova vezano za izradu nasipa u slojevima od 30-50 cm nadzorni organ utvrđuje da se ne može raditi od materijala iz iskopa i iz pozajmništva kako je ugovoreno predračunom radova za trasu ... = 1315,42 m i trasu ...+ 477,67 m. Nadzorni organ je utvrdio da je materijal i iskopa nekvalitetan za izradu nasipa zbog čega nedozvoljava ugradnju istog u nasip. Konstatovao je da iskopani materijal nije 4 i 5 kategorije kako su tvrdili od naručioca prema prezentiranoj dokumentaciji i izvođaču radova. Za dalje izvođenje radova Nadzorni organ je isključivo zahtjevao izradu nasipa od mješanog kamenog materijala bez zemljanih primjesa, te da investitor i izvođač trebaju dogovoriti izvorište materijala i cijenu materijala. U fazi izrade nasipa u slojevima 30 – 50 cm od materijala 4 i 5 kategorije zemljom iz iskopa i iz pozajmništva Nadzorni organ je od izvođača tražio odlaganje ove aktivnosti u sklopu radova dok ugovorne snage ne iznađu adekvatan materijal za izradu opisane u nasipu. Do zastaja radova nije došlo usljed nedostatka nastalih radnjama izvođača već usljed nekvalitetnog materijala datog na raspolaganja izvođaču od investitora za izvođenje radova što je Nadzorni organ mogao utvrditi tek po iskopu istog, te zbog ne obzbeđenja adekvatnog materijala za izradu nasipa. Tuženik je u konkretnom slučaju preduzeo sve radnje u cilju završetka i predaje radova prema zaključenom ugovoru što mu nisu omogućili tužitelji. Dokazi uz tužbu ukazuju da tužitelji nisu imali ispunjene uslove iz tačke 24. uslova Ugovora za raskid ugovora iz kojih razloga su postupili po sopstvenom nahođenju. Tuženik nije skrivio produženje rokova za izvođenje radova, niti je svojim radnjama tužitelju prouzrokovao štetu. Predlaže da sud tužitelja odbije s tužbenim zahtjevom kao neosnovanim i traži naknadu parničnih troškova.

U toku postupka pred sudom punomoćnik tužitelja je ostao kod navoda iz tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva. Tvrdi da tuženik nije ispoštovao ugovorene rokove za izvođenje radova. Ugovoreni rok prema ugovoru je bio 20 dana sa početkom 8.10.2007. godine, a završetak 28.10.2008.g odine. Članom 17. ugovora koji su sastavni dio ugovora o izvođenju radova ugovoreno je da će za štetu nastalu kašnjenjem izvođač platiti dnevno 1%, a najviše 10% od ugovorene vrijednosti radova, a obzirom na probijanje ugovorenog roka to iznosi maksimalno 10% od vrijednosti ugovorenih radova a to je iznos od 23.869,50 KM. Tužitelji su bili primorani na raskid ugovora jer se tuženi nije pridržavao ugovorenih rokova kvaliteta radova kao niti ugovorenih materijala. Među strankama je bila sporna cijena nasipa iz pozajmništva, a što je bio jedan od glavnih razloga zašto tuženik nije nastavio radove, a radove nije nastavio jer je tražio povećanje cijene materijala iz pozajmništva sa 6 KM na 10,90 KM, a u dopisu od 16.4.2008. godine navodi da je spreman tada da nastavi s radovima. Tuženi je kao izvođač radova prihvatio cijenu materijala iz pozajmništva od 6,00 KM i takvu cijenu je i fakturisao u privremenoj situaciji. Nadalje, razlozi prekida radova nisu bile vremenske neprilike jer je to tuženik morao da predvidi prilikom sklapanja ugovora kada je prihvatao rok od 20 dana, a tuženik je i onako mogao završiti radove s obzirom da je ugovor raskinut tek 3.7.2008. godine. Tužitelj je dokazao da radovi u ugovorenom roku nisu izvedeni, da je cijena materijala iz pozajmništva ugovorena 6,00 KM, te smatra da je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti osnovan i predlaže da ga sud usvoji. Zatražio je naknadu parničnih troškova prema troškovniku koji je predao u spis.

U toku postupka tuženik je ostao kod navoda iz odgovora na tužbu, osporava tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti. Smatra da tužitelji nisu dokazali u toku postupka da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan. Razlog prestanka radova je naredba nadzornog organa koji radi po nalogu i za račun tužitelja, zabranio je i obustavio dalje radove na spornoj trasi puta sa obrazloženjem da je predviđen nasip od materijala iz 4 i 5 kategorije iz iskopa i pozajmništva. Materijal iz iskopa je bio nekvalitetan za izradu nasipa zbog čega nadzorni organ nije dozvolio ugradnju tog materijala u nasip. Nadzorni organ je naveo da izvođač i investitor trebaju dogovoriti izvorište materijala i cijenu materijala. Ovakva napomena Nadzornog organa unesena je u građevinski dnevnik ukazuje da za izvođenje radova ne dostaje materijal koji je trebao biti nađen u iskopu i dodatnog materijala iz pozajmništva, a radi popune cjelokupne količine materijala prema projektnoj dokumentaciji u svrhu izgradnje puta. Ovo ukazuje na to da su ugovorne strane trebale dogovoriti izvorište materijala odakle bi se isti nabavljao, te ugovoriti cijenu materijala i radova, ovisno od toa gdje se izvorište materijala nalazi u odnosu na mjesto izvođenja radova. Ugovorne strane se nisu o tome dogovorile zbog čega nisu potpisale Aneks ugovora i obezbijedile materijal koji je nedostajao za izradu puta na lokaciji Š. – C.. Tužitelju sudu nisu predočili projektnu dokumentaciju iz kojeg bi se mogao utvrditi sadržaj i količina materijala za izgradnju puta zbog čega i tuženik nije mogao argumentovano dokazati svoje tvrdnje. U projektnom materijalu mora da stoji količina i vrsta materijala i odakle treba biti ugrađen u predmet izrade. Tuženi je prpredložio da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan i zatražio da sud obaveže tuženog na plaćanje troškova postupka prema troškovniku koji je priložen u spis.

U dokaznom postupku pročitani su sljedeći dokazi:

Ugovor o rekonstrukciji i modernizaciji puta – C. od 3.9.2007. godine ,Uslovi ugovora koji je sastavni dio osnovnog ugovora ,Obavijesti JU ... C. broj 03- 504-2/08 od 14.4.2008. godine,Obavijest MZ Š. broj 131/08 od 2.5.2008. godine,Opomena za raskid ugovora data od MZ Š. broj 157/08 od 6.6.2008. godine , Preliminarni izvještaj nadzorne službe od juna 2008. godine ,Izvještaj o stepenu gotovosti radova od juna 2008. g.,Privremena situacija I od 11.2.2008. godine broj 11-02/08,Privremena situacija I od 01-02/08 od 11.2.2008 god., Uplatnica na 14.154,95 KM , Predračun radova trase ... 1315,42 m , Predračun radova trase ... 477,67 m ,Stranice građevinskog dnevnika tuženog kao izvođača 1 od 10.10.2007. godine broj 2 od 15.10.2007. godine, broj 3. od 16.7.2007. godine 4. od 17.10.2007. godine, 5. 18.10.2007. godine, 6. od 13.11.2007. godine, 7 od 14.11.2007. godine, 8 od 5.12.2007. godine i 9 od 6.12.2007. godine, Predračun radova trasa ... jednako 1.315,42m ,Predračun radova trasa ... jednako 477,57 m,Građevinska knjiga tužitelja jedna strana ,Pismeno tužitelja broj 3001/08 od 30.1.2008. godine,Pismeno tužitelja broj 20-02/08 od 20.2.2008. godine,Pismeno tužitelja broj 16a-04/08 od 16.4.2008. godine, Pismeno prvotuzitelja broj 03-504-3/08 od 14.4.2008. godine,Pismeno prvotuzitelja isti broj od 15.4.2008. godine,Pismo prvotuzitelja isti broj od 3.7.2008. godine,Pismeno tužitelja broj 12-07/08 od 12.7.2008. godine ,pismeno tužitelja broj 11-02/08 od 11.2.2008. godine U dokaznom postupku saslušani su kao stranke direktor tužitelja i tuženog A. S. , R. R. i H. Č.,saslušani su svjedoci K. I. , S. Š. i D. A..

Iz izvedenih dokaza utvrđeno je slijedeće činjenično stanje:

Među strankama u sporu je nesporna činjenica da su zaključili Ugovor o rekonstrukciji i modernizaciji puta C. dana 3.9.2007. godine, te da je sastavni dio ugovor uslovi ugovora . Nesporno je da je predmet ugovora bila rekonstrukcija i modernizacija puta C. u M. Z. Š., Općina C., te da je ugovoreni rok početka radova bio 8.10.2007. a rok završetka 28.10.2007. godine. Ove nesporne činjenice su utvrđene uvidom u ugovor od 3.9.2007. godine.

Među strankama u sporu nije sporno da je tuženik kao izvođač radova otpočeo radove 10.10.2007.godine kada je uveden od Nadzornog organa u posjed puta. Tužitelji nisu osporili tvrdnju tuženog da je otpočeo radove 8.10.2007.godine trasiranjem puta i pripreme za početak radova.

Među strankama u sporu nije sporno da je tuženik kao izvođač prekinuo izvođenje radova prije njihovog završetka, i da je razlog prekida zabrana nadzornog organa da se radovi nastave zbog toga što materijal iz iskopa trase puta nije odgovarao za izradu nasipa puta ,te je nesporno da ugovoreni radovi nisu nikada završeni. Među strankama je takođe nesporno da su tužitelji tuženom otkazali jednostrano ugovor o izvođenju radova od 3.9.2007.godine, a otkaz ugovora je izvršen pismeno 3.7.2008.godine.

Svjedok D. A. u svom iskazu je izjavio da je vršio nadzor ispred svoje firme DOO F. C. koja je bila imenovana da vrši nadzor nad radovima, da su radovi započeli na vrijeme, da dinamika izvođenja radova nije bila zadovoljavajuća jer izvođač nije imao dovoljno mehanizacije na radilištu , da je glavni razlog prekida radova što materijal iz iskopa trase puta nije odgovarao po kvalitetu za izradu nasipa , te je traženo da se doveze materijal iz pozajmništva, izvođač je zbog toga tražio novu cijenu za materijal iz pozajmništva . Ugovorena je cijena materijala je bila fiksna i iznosila 6,00 KM. Svjedok je izjavio da se u toku izvođenja radova utvrđuje može li se ugrađivati materijal iz iskopa ili mora iz pozajmništva, a skoro sav materijal koji je ugrađen je dovežen iz pozajmništva jer materijal

iz iskopa nije odgovarao za nasip. Svjedok je potvrdio da je ovjerio stranice građevinskog dnevnika broj 1 i broj 9, a na stranici 1 je lično napisao kada su započeli radovi na trasi puta. Svjedok je izjavio da nije bilo imovinsko pravnih sporova koji bi uticali na dinamiku izvođenja radova, a ugrađena količina materijala je navedena u privremenim situacijama, a njena količina je utvrđena na licu mjesta.

Svjedok S. Š. zaposlen kod tuženog kao šef radilišta je izjavio da su prekidi radova bili uglavnom zbog kiše jer se iskopi ne mogu raditi u takvim vremenskim uslovima. Izjavio je da je svaki dan obavještavao Nadzorni organ šta se radi, tvrdi da je bilo imovinsko pravnih sporova zbog čega se prvi dan preskočila jedna dionica puta. Nadzorni organ je obustavio radove zbog materijala iz iskopa koji nije odgovarao za izradu nasipa, a u tranšu koja je urađena ugrađen je samo materijal iz pozajmništva, a od radovi su obavljani samo radovi iskopa i postavljanje prvog sloja za formiranje posteljice puta.

Svjedok K. I. je izjavio da je materijal iz iskopa bio sami humus i da je cjelokupan odvežen na odlagalište, odnosno deponiju.

Direktor tužitelja A. S. je izjavio da je ugovor raskinut jer izvođač nije ispunio svoje obaveze iz ugovora. Ugovorom nije definisano koliko će se materijala ugraditi iz iskopa i pozajmništva, a ugovorena je jedinstvena cijena tog materijala od 6,00 KM. Smatra da izvođač preuzeo rizik koliko će naći materijala u trasi, a prema Zakonu o javnim nabavkama ne postoji mogućnost izmjene jedinične cijene. Nadzor nad radovima je prema Ugovoru vršila DOO F. C.. Ugovorom je ugovorena ukupna cijena radova, a nabavu i materijal te plaćanje je vršio izvođač. Nakon više poziva tuženom da nastavi radove i davanje rokova za nastavak radova tuženik nije radove nastavio, te su tužielj ugovor raskinuli pismenim putem. Radovi koji su urađeni su plaćeni prema ugovoru je izvođač trebao nabavu materijala vršiti od firme G. V. K. koja je konsecionar za eksploataciju, a prema saznanjima tužitelja ugrađivan je materijal iz privatnog majdana tuženog. Izvođač je tražio kao uslov za nastavak radova da tužitelj prihvati izmjenu cijene materijala za nasip na 10,90 KM, a ova cijena je ugovorena za materijal za izradu tampona za gornji sloj puta. Izvođač je u tenderskoj dokumentaciji dostavio ugovor sa firmom G. V. K. kao ovlaštenim eksploatorom kamenog materijala. Direktor prvotuzitelja je izjavio da je zadržano 10% cijene od iznosa fakturisanog privremenom situacijom. Predsjednik M. z. Š. R. R. je izjavio da su izgradnju puta djelimično finansirali građani MZ iz svojih sredstava i sredstava koji su dobili od Kantona. Tražili su da se radovi nastave ili da se raskine ugovor, a razlog prekida radova je što je izvođač tražio višu cijenu za materijal od one koja je ugovorena.

Direktor tuženog H. Č. je izjavio da izvođač ne zna koliko će materijala biti iz iskopa, ugovorom je predviđena ukupna količina od 3000 kubika, da je potpisivanje ugovora vezano uz tendersku dokumentaciju, da su počeli radove prema ugovoru, da je prekid radova naložio nadzorni organ jer je utvrdio da u iskopu nema kategorije zemljišta za nasip. Tvrdi da obaveza izvođača nije bila da nađe materijal iz pozajmništva. Na sastancima je tražio izmjenu cijene materijala na 9,00 KM, da je izvođač dobio zabranu od suda za nastavak radova, te da je i građevinska inspekcija zabranila rad, tvrdi da je materijal nabavljen iz pozajmništva od tuženog, a da nije bilo govora o drugom pozajmništva, ali da je tačno da je uz tendersku dokumentaciju priložio ugovor o poslovnoj suradnji sa društvom G. V. K., a to je dokaz da tuženik ima ugovore sa podizvođačima koji će raditi za izvođače. Tvrdi da su bili spremni nastaviti radove uz cijenu od 9,00 KM.

Iz iskaza saslušanih stranaka i svjedoka je nesporno utvrđeno da je prekid radova nastupio po zabrani Nadzornog organa jer materijal iz iskopa nije odgovarao kvalitetu za ugradnju i tuženi je bio dužan da ugradi materijal iz pozajmnštva što je prema iskazima saslušanih svjedoka i radio do tada. Ova činjenica je utvrđena iz saglasnih izjava svih svjedoka i stranaka i iz građevinskog dnevnika u kojem je Nadzorni oran konstatirao tu zabranu.

Nesporno je među strankama da je tuženik tražio izmjenu cijene materijala, tužitelji tvrde da je tražio cijenu od 10,90 KM, a zz tuženog tvrdi da je tražio 9,00 KM, da je prekid radova nastupio po zabrani građevinske inspekcije i zbog nerješениh imovinsko pravnih odnosa kako tvrdi zz tuženog, sud nije mogao utvrditi niti iz jednog izvedenog dokaza jer to tvrdi samo zz tuženog. Takva činjenica nije upisana u građevinskom dnevniku, a i šef gradilišta nije to tvrdio u svom iskazu.

Sud je utvrdio iz izvedenih pismenih dokaza da je ugovorom od 3.9.2007. godine ugovorena fiksna cijena za sve predviđene radove i materijal u visini od 238.695,86 KM (tačka 1. Ugovora).

Tačkom 2. Ugovora je ugovoren način plaćanja i to tužitelj M. z. Š. plaća dio cijene od 167.087,11 KM, a tužitelj JU ... C. iznos od 71.608,75 KM.

Tačkom 3. Ugovora je ugovoreno da su sastavni dio ugovora: uslovi ugovora, predmjer i predračun, projekat, rješenje o imenovanju šefa gradilišta, ugovor o poslovnoj suradnji sa G. o nabavci kamenog materijala, broj radnika koji će biti angažovan na izvođenju radova i dinamički plan.

Tačkom 17. uslova ugovora je ugovoreno da će izvođač platiti štetu naručiocu u iznosu od 0,1% od vrijednosti ugovora za svaki dan za koji se zahtjevani datum završetka radova produži. Ukupni iznos štete neće preći 10% od vrijednosti ugovora. Naručilac će umanjiti iznos plaćanja izvođaču za iznos utvrđene štete. Isplata štete neće utjecati na odgovornost izvođača.

Tačkom 24. uslova Ugovora je ugovoreno da naručilac ili izvođač mogu raskinuti ugovor ukoliko druga strana prouzrokuje kršenje osnovnih odredaba ugovora. Osnovne odredbe ugovora uključuju, ali nisu ograničene samo ako: izvođač prekine izvođenje radova bez odobrenja nadzora, naručilac ne izvrši plaćanje odobreno od strane nadzora projekta u roku od 90 dana od dana verifikacije situacije od strane nadzora, izvođač ne izvršava radove u skladu sa dinamičkim planom izvođenja radova, nadzor izvjesti o izvođačevom neotklanjanju nedostataka u vremenu određenom od strane, izvođač bez odobrenja naručioca produžiti rok za izvođenje radova. Pored napred navedenog, naručilac može raskinuti ugovor po sopstvenom nahođenju uz pismenu obavijest izvođaču 10 dana unaprijed. Ukoliko dođe do raskida ugovora, izvođač će odmah prekinuti nastavak radova, osigurati mjesto izvođenja radova i napustiti mjesto izvođenja radova u roku od 5 dana od isteka najavljenog perioda.

Iz više dopisa koje su uputili tužitelji i tuženik je nesporno utvrđeno da su poslije prekida radova po nalogu Nadzornog organa ugovorne strane komunicirale vezano za nastavak radova. Tužitelji su više puta davali tuženom kao izvođaču rokove za nastavak radova uz upozorenje da će raskinuti ugovor. Nakon što tuženik kao izvođač nije nastavio izvođenje radova tužitelji su pismenim putem kao sufinansijeri izvođenja radova pismenim putem obavijestili tuženog kao izvođača da raskidaju ugovor (dopis od 3.7.2008. godine). Dakle,

među strankama je nesporno da je ugovor od 3.9.2007. godine raskinut na način kako je i ugovoreno uslovima ugovora.

Među strankama je sporno da li je tuženik kao izvođač osnovano tražio povećanje cijene za materijal za izradu nasipa.

Predračunom radova trasa ... i trasa ... je pod tačkom 2. 5. ugovorena izrada nasipa u slojevima 30 – 50 cm od materijala četvrte i pete kategorije zemlja iz iskopa i pozajmništa u količini od 2.366,65 m³ (trase 1) i 360,10 m² trasa 2 po cijeni od 6,00 KM, dakle ugovorena je jedinstvena cijena od 6,00 KM , a predračunom kao i bilo kojim drugim dokumentom nije ugovoreno koja je to količina jednog ili drugog materijala. Dakle moglo se desiti da to bude materijal iz iskopa u cijelosti ili iz pozajmništa u cijelosti, kao jedan i drugi, dakle, ugovorena je očigledno prosječna cijena materijala.

Dopisom od 16.4.2008. godine tuženik je tražio povećanje cijene materijala iz pozajmništa na iznos od 10,90 KM, što je u suprotnosti sa iskazom direktora tuženog koji je rekao da je tražena cijena od 9,00 KM. Međutim uvidom u predračun radova utvrđeno je da je cijena materijala za izradu mehaničkog stabilizovanog nosećeg sloja tampona od pijeska, šljunka ili drobljenca bila ugovorena u visini od 10,90 KM, a ove radove tuženik nije niti obavljao u spornom periodu. Dakle nesporno je utvrđeno da stranke nisu ugovorile materijal za nasip po cijeni od 10,90 KM, već cijenu od 6,00 KM.

Očigledno je da tuženik kao izvođač radova nije nastavio izvođenje radova nakon zabrane nadzornog organa jer nije prihvatio već ugovorene uslove ugovora , tražio je izmjenu ugovora o građenju u pogledu određenih cijena koje su već ugovorene. Tužitelji su više puta tražili da tuženik nastavi radove, što ovaj nije učinio, te su tužitelji raskinuli ugovor. Sud je odlučio kao u izreci presude na temelju sljedećih odredaba Zakona o obligacionim odnosima.

Članom 630. Zakona o obligacionom odnosima je propisano da je ugovor o građenju ugovor o djelu kojim se izvođač obavezuje da prema određenom projektu sagradi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu , ili da na takvom zemljištu, odnosno na već postojećem objektu izvrši kakve druge građevinske radove , a naručilac se obavezuje da mu zato isplati određenu cijenu.

Ugovor o građenju mora biti zaključen u pismenoj formi.

Članom 631. ZOO je propisano da pod „ građevinom“ u smislu ove glave, podrazumijevaju se zgrade, brane, mostovi, tuneli, vodovodi , kanalizacije, putevi, željezničke pruge, bunari i ostali građevinski objekti čija izrada zahtijeva veće i složenije radove.

Članom 632. ZOO je propisano izvođač je dužan omogućiti naručiocu stalan nadzor nad radovima i kontrolu količine i kvaliteta upotrebljenog materijala.

Članom 633. ZOO je propisano da za svako odstupanje od projekta građenja, odnosno ugovorenih radova, izvođač mora imati pismenu saglasnost naručioca. On ne može zahtijevati povećanje ugovorene cijene za radove koje je izvršio bez kakve saglasnosti.

Članom 635. ZOO je propisano da cijena radova se može odrediti po jedinici mjere ugovorenih radova (jedinična cijena) ili u ukupnom iznosu za cio objekat (ukupna ugovorena cijena).

Članom 636. ZOO je propisano ako ugovorom u pogledu izmjene cijene nije predviđeno što drugo, izvođač koji je svoju obavezu ispunio u predviđenom roku može zahtijevati povećanje cijene radova ako su se u vremenu između zaključenja ugovora i njegovog ispunjenja povećale cijene elemenata na osnovu kojih je određena cijena radova, tako da bi trebalo da ta cijena bude veća za više od 2 procenta.

Članom 640. ZOO je propisano da ako ugovor o građenju sadrži odredbe ključ u ruke ili neku drugu sličnu odredbu, izvođač se samostalno obavezuje da izvrši skupa sve radove potrebne za izgradnju i upotrebu određenog cjelovitog objekta. U tom slučaju ugovorena cijena obuhvata i vrijednost svih nepredviđenih radova i viškova radova, a isključuje uticaj manjkova radova na ugovorenoj cijeni.

Članom 607. ZOO je propisano da je poslenik dužan izvršiti djelo kako je ugovoreno i po pravilima posla. On je dužan izvršiti za određeno vrijeme, a ako ono nije određeno onda za vrijeme koje je razumno potrebno za takve poslove.

Članom 609. ZOO je propisano da ako je rok bitan sastojak ugovora, a poslenik je u tolikom zakašnjenju sa započinjanjem ili završavanjem posla da je očigledno da ga neće završiti u roku naručilac može raskinuti ugovor i zahtijevati naknadu štete.

On to pravo ima i kad rok nije bitan sastojak ugovora, ako zbog takvog zakašnjenja naručilac očigledno ne bi imao interesa za ispunjenje ugovora.

Iz naprijed citiranih odredaba Zakona o obligacionim odnosima proizilazi da je tuženik s tužiteljima zaključio Ugovor o građenju sa posebnom odredbom, a to je da od svog materijala izvrši rekonstrukciju i modernizaciju puta C. u fiksnom roku, da tuženim nije završio radove u ugovorenom roku niti u kasnije datim rokovima od strane tužitelja, a razlog neispunjenja ugovora o građenju po mišljenju suda nije osnovan i nije ga prouzrokovao naručilac posla, te sud smatra da je tužbeni zahtjev tužielja osnovan., odnosno da su se stekli uslovi primjene tačke 17. uslova Ugovora i isplatu štete nastale tužiteljima kao naručilcima posla.

Članom 262.st.1. ZOO je propisano da je povjerilac u obveznom odnosu ovlašten da od dužnika zahtijeva ispunjenje obaveza, a dužnik je dužan ispuniti je savjesno u svemu kako ona glasi a stavom 2. je propisano da kad dužnik ne ispuni obavezu ili zakasni sa njenim ispunjenjem, povjerilac ima pravo zahtijevati i naknadu štete koju je usljed toga pretrpio.

Tuženik nije ispunio ugovor zaključen sa tužiteljima svojom krivicom i to u pretežnom dijelu te je osnovan zahtjev tužitelja za naknadu štete čija je visina ugovorena.

Tužitelji su tražili isplatu iznosa od 23.869,50 KM koliko iznosi visina štete ugovorene tačkom 17. Uslova ugovora i to maksimalni iznos koji čini 10% od ugovorene cijene jer tuženik nije završio započete radove niti do 3.7.2008. godine kada je jednostrano raskinut ugovor o građenju.

Kako je Ugovorom od 3.9.2007. godine ugovorena visina cijene koju plaća svaki tužitelj kao naručilac radova, to tužiteljima pripada srazmjeran dio štete prema visini ugovorene cijene koji svako od njih plaća.

Ugovorena šteta u visini od 10% od cijene iz tačke 2. ugovora od 3.9.2007. godine za tužitelja Javna ustanova ... C. iznosi 7.160,80 KM, a na iznos cijene koju plaća M. z. Š. 10% iznosi 16.708,70 KM, što ukupno iznosi 23.869,50 KM (10% od ukupne cijene 238.695,86 KM).

S obzirom na odredbu Ugovora tačka 2. sud je odlučio kao u izreci presude i prvotuzitelju JU ...C. dosudio štetu od 7.160,80 KM, a drugotuzitelju M. z. Š. u visini od 16.708,70 KM.

Tužiteljima pripada i zakonska zatezna kamata na odmjerenu visinu štete u skladu sa članom 278.ZOO a visina je propisana Zakonom o visini stope zatezne kamate(sl.n.FBIH broj 51/01), a istu tužitelji traže od dana podnošenja tužbe. Tužba je sudu podnesena 4.7.2008. godine.

Kako su tužitelji uspjeli u parnici u skladu sa uspjehom u omjeru 70% : 30% tužiteljima pripada i srazmjernan iznos troškova parničnog postupka , a troškovi su odmjereni na osnovu člana 386.st.1.ZPP-a a sastoje se od troškova zastupanja punomoćnika tužitelja za sastav tužbe 720,00 KM, pristupa na pripremno ročište 23.4.2009. godine 720,00 KM, pristupa na nastavak pripremnog ročišta 15.5.2009. godine 360,00 KM, pristupa na glavnu raspravu 2.7.2009. godine 720,00 KM, pristupa na nastavak glavne rasprave 28.8.2009. godine 360,00 KM, naknada za odsutnost iz kancelarije punomoćnika tužitelja ukupno 6 sati 360,00 KM, što ukupno iznosi 3.240,00 KM. Prema uspjehu u parnici tužitelja , tužitelju JU ... C. na ime troškova zastupanja advokata pripada 972,00 (30%)KM, a tužitelju MZ Š. 2.268,00 KM(70%).

Prvotuzelju JU ... C. pripada i trošak takse na tužbu u visini od 214,80 KM i takse na presudu 214,80 KM ili ukupno 430,00 KM, a tužitelju M. z. Š. pripada taksa na tužbu 501,00 KM i presudu u visini od 501,00 KM.

Ukupni parnični troškovi na koje tužitelj JU ... C. ima parvo iznose 1.402,00 KM , a ukupni troškovi koji pripadaju MZ Š. iznose 3.270,00 KM.

Troškovi su odmjereni u skladu sa članom 12 i 13. stav 1. tačka 1 A, B i C, tačka 5A, član 26. Tačka 5. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Sl. novine F BiH broj 22/04 i Zakonom o sudskim taksama USK-a.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 30 dana od dana dostavljanja Kantonalnomsudu Bihać putem ovog suda.

SUDIJA:

Šahinović Gara